Parshat Chayé Sara 5787 - nr. 290

Samenvatting van de parsha

1e Aliya: Avraham onderhandelt met Ephron de Hetiet om de Grot van Machpela te kopen als begraafplaats voor Sara. De traditie zegt dat dit ook de begraafplaats van Adam en Chava is.
2e Aliya: Avraham stuurt Eliézer, zijn vertrouwde dienaar, naar Aram Naharajim (tussen de Tigris en de Eufraat) om voor Jitschak een shiduch – een bruid – uit te kiezen.
3e Aliya: Eliézer leidt een karavaan vol voorraden en rijkdommen en arriveert in de stad Charan , Nachor's stad (zie Ramban vers 7). Terwijl hij uitrust bij "de bron", bedenkt hij een test om de waardigheid van een potentiële partner voor Jitschak vast te stellen. Rivka voldoet aan alle criteria en Eliézer overhandigt haar de passende geschenken .
4e Aliya: Eliézer wordt uitgenodigd in het huis van Betuel (de vader van Rivka) en hij vertelt het hele verhaal van zijn missie en zijn ontmoeting met Rivka . Eliézer vraagt haar hand ten huwelijk met Jitschak . Betuel en Lavan (Rivka's broer) zijn het (na Rivka's instemming) ,daarmee eens .
5e Aliya: Rivka spreekt haar wens uit om onmiddellijk te vertrekken. Haar familie zegent haar, en Eliézer brengt haar naar Kanaän. Jitschak trouwt in 2090 met Rivka .
6e en 7e Aliyot: Avraham trouwt met Ketoera (sommigen zeggen dat ze Hagar was) en krijgt nog zes zonen. Avarham sterft in 2125 op 175-jarige leeftijd. Zijn twee zonen Jitschak en Jisjmaël begraven hem in de Grot van Machpela. De 12 zonen van Jisjmaël worden vermeld en Jisjmaël sterft op 137-jarige leeftijd.

Samenvatting van de haftara

De Haftara van deze week komt uit het eerste hoofdstuk van Koningen 1. David Hamelech (de koning) is oud en moet de onvermijdelijke opvolging van de troon onder ogen zien. Zijn veertigjarige regering als koning van Israël was met groot succes gezegend en hij had de veiligheid en soevereiniteit van de natie veiliggesteld. Toch had hij in zijn persoonlijk leven grote tragedies en ontberingen meegemaakt . Omdat hij de opstand van zijn zoon Avshalom al had overleefd, moet hij nu de confrontatie aangaan met de opstand van zijn zoon Adoniyahoe en zijn vertrouwde generaal, Yoav.
De Haftara vertelt over de vooruitziende blik en moed van Batsheva , de moeder van Shlomo, en de hulp van Natan de Navi , bij het garanderen van de opvolging van Shlomo om de volgende koning te worden .
De relatie van dit verhaal met onze Parsha is de geplande troonopvolging. Net zoals David plannen moest maken voor de volgende fase van Israël's leiderschap , zo moest ook Avraham het onvermijdelijke einde aanvaarden en naar de toekomst van Jitschak kijken. Net zoals David toezicht hield op de opvolging terwijl hij nog leefde , en een stap opzij deed om een goede en veilige verandering te garanderen, zo nam ook Avraham de noodzakelijke stappen om de Joodse nationale ontwikkeling veilig te stellen, terwijl hij nog leefde en in een positie verkeerde om door te gaan met les- en leiding geven .

Sara, Esther en de slaperige studenten

De lijst van bijbelse heldinnen wier verhalen onze kinderen verrukken en ons inspireren in deze tijd van het jaar, bevat nog geen koningin Esther. In het Tora-gedeelte van deze week, Parshat Chayé Sara (Beréshiet 23:1-25:18), komen we twee koninklijke vrouwen tegen. We rouwen om de dood van de matriarch Sara en we bewonderen Rivka's vermogen om te voldoen aan de spirituele normen van de schoonmoeder die ze nooit ontmoet heeft .
Maar Esther ? Er is geen spoor of hint van haar bestaan .

Dus waarom zou ik in deze tijd van het jaar over Esther schrijven ? Poerim is nog vele maanden verwijderd en er zijn andere vrouwelijke rolmodellen in de huidige Tora-gedeelten. Zelfs Chanoeka, dat veel eerder plaatsvindt dan Poerim, bevat vrouwelijke heldinnen zoals Jehudit. Waar schittert Esther in ?
Laten we ons voor het antwoord wenden tot de Midrasj en tot die bijzondere wijze Rabbi Akiva. We weten dat Rabbi Akiva een opmerkelijk leven leidde, veel veranderingen onderging, een vooraanstaand Tora-geleerde werd en als martelaar stierf .
De Midrasj laat ons kennismaken met Rabbi Akiva met betrekking tot het allereerste vers in het Tora-gedeelte van deze week. Het is een vers dat geen extra Tora-uitleg lijkt te behoeven . Het vers zegt eenvoudigweg : "Sara's leven - de spanwijdte van Sara's leven - bedroeg honderdzevenentwintig jaar." Welke verdere uitleg of commentaar is nodig? Ze leefde een lang en productief leven. Wat valt er nog meer te zeggen ?
Om deze vraag te beantwoorden, moeten we niet vergeten dat Rabbi Akiva in de eerste plaats een leraar was. Zoals elke leraar had hij een moeilijke taak. Sommige studenten besteedden soms aandacht aan de lezingen van Rabbi Akiva, maar weinigen of niemand, luisterden aandachtig naar elke lezing . Zoals elke leraar voor en na, moest Rabbi Akiva methoden bedenken om de aandacht van zijn discipelen te trekken.
En dus neemt de Midrasj ons mee naar het klaslokaal van Rabbi Akiva. We zouden dit echt als een voorrecht moeten beschouwen, want er zijn maar heel weinig mogelijkheden in de Rabbijnse literatuur om daadwerkelijk het klaslokaal van één van onze wijzen binnen te gaan , laat staan een wijze die zo prominent is als Rabbi Akiva.
Hier is de Midrasjische passage: "Rabbi Akiva zat en legde de Tora uit. Zijn publiek viel in slaap. Hij probeerde hen wakker te schudden en zei: 'Wat motiveerde koningin Esther om over honderdzevenentwintig provincies te regeren? We moeten aannemen dat Esther, als een afstammeling van Sara die honderdzevenentwintig jaar leefde, het gepast vond om over honderdzevenentwintig provincies te regeren.'" (Berésjiet-Rabbah 58:3)
Wat kunnen we leren van deze cryptische passage? Voor degenen onder ons die leraren zijn, is er een zekere mate van troost te putten uit het feit dat Rabbi Akiva ook moeite had om de aandacht van zijn studenten vast te houden. We leren ook dat zijn leerlingen, zich volledig bewust waren van de rol, die het getal 127 zowel in het boek Berésjiet als in het boek Esther speelt. We kunnen aannemen dat er iets is aan Rabbi Akiva's vermelding van dit toeval dat het slaperige klaslokaal wakker maakte. Maar er is hier zeker een veel diepere les te leren.
Veel commentatoren hebben naar deze diepere betekenis gezocht. Ze wijzen erop dat Sara's leven erg vol was en dat ze in elke fase de kracht van het zevenjarige kind, het idealisme van de twintigjarige en de wijsheid van de bejaarde honderdjarige toonde. Geen moment ging verloren. Ze leidde een actief leven, overwon talloze frustraties en obstakels en zegevierde. Haar leven was het paradigma van een leven van betekenis en prestatie.
Als er een les uit haar leven te leren valt, dan is het, dat elk jaar waardevol is, en dat geldt ook voor elke maand en elke week en elke dag en elk uur.
Als we 127 jaar vertalen naar 127 provincies, dan is elk jaar een hele provincie, elke maand een regio, elke week een stad, elke dag een buurt, elk uur een straat, elke minuut een gebouw en elke seconde een hele kamer. Als iemand zichzelf een seconde slaap gunt, verliest hij een kamer. Als iemand een week slaapt, verliest hij een hele stad. Elk tijdssegment vertegenwoordigt een belangrijke kans, en met elk verspild moment gaan kansen verloren.
Dit is de les van Rabbi Akiva aan zijn slaperige studenten. "Je dommelt niet alleen maar weg en geniet van ijdele dagdromen. Je verspilt tijd, doodt tijd en verliest daarbij kansen die zich niet meer zullen voordoen. Als je een moment van een Tora-lezing mist, creëer je een leegte die nooit meer gevuld kan worden."
De les van Rabbi Akiva is een les voor ons allemaal. In hedendaagse termen is het een les over time-management. Tijd is een geschenk, maar het is een kortstondig geschenk. Een verloren moment kan nooit meer worden teruggehaald.
Maar Rabbi Akiva houdt vol dat dit niet zijn les is, maar Sara's les. Het is de erfenis die ze achterliet voor haar nakomelingen. Koningin Esther greep die erfenis aan. Ze nam niet de rol

van een passieve koningin op zich, maar regeerde actief over al haar 127 provincies. Ze bestudeerde hun behoeften, erkende hun individuele verschillen en hielp elk van hen om hun unieke middelen zo goed mogelijk te benutten. Zoals grootmoeder Sara elk van haar jaren waardeerde, zo waardeerde Esther ook elk van haar vele provincies.
Zo moeten we allemaal leren om al onze zegeningen ten volle te benutten, of het nu de zegen is van een lang leven of de zegen van politieke macht, de zegen van rijkdom of de zegen van kleinkinderen. Een vol leven leiden betekent dat we al onze zegeningen waarderen en er het beste van maken.
Wat hebben we geweldige leraren gehad, en hoe verschillend en creatief hebben ze ons deze lessen geleerd. Sara onderwees hen in de context van de familietent . Esther onderwees hen vanuit haar koninklijk paleis. Rabbi Akiva onderwees ze vanaf zijn lessenaar.
Wat onze plaats in het leven ook is, het volgen van hun lessen zal leiden tot een leven van betekenis en doel, het soort leven waar we allemaal naar streven .
Dus, hoewel het Tora-gedeelte van deze week Sara's naam in de titel draagt, zou zij de eerste zijn om ruimte te maken voor haar nageslacht, Esther, om zich bij haar aan te sluiten om haar les aan ons te leren. Dus , ook Esther heeft een plaats in Parshat Chayé Sara .
(R. Zvi Hersh Weinreb)

Inzoomen op Zrizoet

In onze parasja, deze week, terwijl Eliézer op weg gaat naar zijn missie om een vrouw te vinden voor de zoon van zijn meester, maken we kennis met Rivka Iménoe. De Tora beschrijft hoe Rivka met enthousiasme reageert op Eliézer's verzoek om water: "En ze liet snel haar kruik zakken." (Beréshiet 24:18) Omdat geen enkel woord in de Tora overbodig is, kunnen we begrijpen dat zrizoet — snel en vlot handelen-, een eigenschap was waarin Rivka uitblonk. Hoe kunnen we Rivka Iménoe nabootsen en deze middah verbeteren in onze dagelijkse interacties ?
Rav Shalom Hakohen Schwadron zt"l merkt op dat het verschil tussen het laten zakken van een kruik en het snel laten zakken ervan, slechts enkele seconden is. Toch, opdat we niet denken dat een paar seconden onbeduidend zijn, wordt diezelfde daad, gedaan l'shém shamayim, voor eeuwig in de Tora vastgelegd. Elke daad, hoe groots of gering ook, is hierboven treffend genoteerd .
De Brisker Rav biedt hier een scherpzinnig inzicht. Eliëzer kwam tegen de avond bij de put aan, toen de vrouwen naar buiten gingen om water te putten. Hij bidt dan: "Hasjem ... hakreh na lefanaj hayom... —Hasjem! Wees bij me vandaag..." (Beréshiet 24:12), waarin hij Hasjem vraagt om hem een teken te laten zien om het meisje voor Jitschak, hayom, vandaag te identificeren ! Het was daarom een noodzaak dat de details zich snel ontvouwden om de tefilla van Eliëzer te vervullen! Het woord "vatemaher" weerspiegelt de precisie waarmee Hasjem elke gebeurtenis in deze wereld orkestreert .
Er zijn twee componenten in de daad van zrizoet, merkt Rav Yitzchak Isaac Sher zt"l op. Eén aspect richt zich op het vermogen om onmiddellijk een kans te grijpen om een mitsva te doen. Het tweede aspect accentueert de manier waarop de mitsva wordt uitgevoerd, d.w.z. op de snelst mogelijke manier. De mashgiach van Yeshivat Mir, Rav Yerucham Levovitz zt"l legt uit dat iemand die zonder uitstel handelt om een kans te grijpen om een mitswa te doen, iemand is die een speciale G-ddelijke energie zal verdienen zoals hij de mitsva doet. Iemand die vertoeft, hoewel hij uiteindelijk de mitswa doet, verliest dit speciale onderdeel. Rav Levovitz beschrijft de middah van zrizoet als het hebben van de G-ddelijke Aanwezigheid die op een persoon rust terwijl hij een handeling verricht met snelheid en ijver.
In zijn baanbrekende werk, Alé Shoer, doet Rav Shlomo Wolbe zt"l een aanbeveling hoe men deze middah kan ontwikkelen en verfijnen. Onze wijzen leren: "Hevé... Kal Kanesher... La'asot retson avicha shebashamayim —Wees licht als een adelaar... om de wil van uw Vader in de hemel te doen." (Avot 5:20) We weten echter dat de adelaar helemaal geen "lichte" vogel is, hij is behoorlijk formidabel, zelfs zwaar. Wat brengt de Misjna hier over ? Hoewel de adelaar

een grote vogel is, heeft hij sterke vleugels waardoor hij snel kan opstijgen en hoger kan zweven dan andere gevederde wezens. Mensen zijn ook "zwaar"; we komen uit de grond en hebben de neiging lui en traag te zijn. We hebben ook "vleugels" nodig die ons in staat stellen om met zrizoet te handelen en kansen te grijpen om boven het alledaagse uit te stijgen. De middah van Simchah, leert Rav Wolbe, fungeert als onze "vleugels". Bovendien leert Reb Chaim Vital zt"l dat gelukkig en tevreden zijn met wat we hebben, wat onze "aardsheid" tegengaat, ons in staat stelt ons te verheugen in de mogelijkheden om mitsvot te doen. Wanneer we alles in ons leven kunnen waarnemen als perfect afgestemd op onze behoeften en erkennen dat elke situatie specifiek geschikt is voor onze groei, zullen we in staat zijn om elke mitsva met vreugde en enthousiasme te omarmen. (R. Sh. Smiles)

De morele architectuur van onze natie

Elk jaar tijdens de Seder beginnen we het gedeelte van “Tsee Oelmad” door eraan te herinneren dat Farao niet de eerste was die onze vernietiging zocht, noch was hij de ergste. Farao richtte zich op de mannen, maar Lavan probeerde alles te ontwortelen -. Op Pesach-avond wordt Lavan afgeschilderd als de superschurk van de Joodse geschiedenis .
Toch gaf Avraham er de voorkeur aan dat Jitschak met de zus van Lavan trouwde in plaats van met een lokale Kanaänitische vrouw. Hij was zo onvermurwbaar dat hij zijn vertrouwde dienaar liet zweren geen vrouw voor Jitschak te kiezen uit de dochters van Kanaän. Deze keuze is opvallend. Avraham had tenslotte vele jaren onder de Kanaänieten doorgebracht en allianties gevormd met Aner, Eshkol en Mamré - beschreven als partners in het verbond. Hij had ook verdragen gesmeed met Avimelech . Waarom was hij dan niet bereid om zijn familie bij het hunne te voegen ?
Klaarblijkelijk was er iets in de Kanaänitische geest, dat Avraham niet in de bloedbaan van zijn familie wilde laten doordringen – een invloed ,die de zuiverheid en morele kracht die hij hoopte te behouden, zou kunnen aantasten.
Om te begrijpen waarom hij zich van Kanaän afkeerde, moeten we eerst het morele landschap onderzoeken waarin hij leefde.
We hebben eerder het volk van Kanaän ontmoet - bedreven in oorlogvoering en diplomatie, maar verarmd in moraliteit. Ze laten zich leiden door berekening en eigen gewin, maar ze hebben de waarde van chesed nog niet ontdekt .
Nadat Avraham het koninkrijk Sedom had gered van vier tirannen, had men kunnen verwachten dat de koning van Sedom met dankbaarheid zou reageren, of op zijn minst met een gebaar van vriendelijkheid komen . In plaats daarvan betrok hij Avraham bij routinematige naoorlogse onderhandelingen - bevolkingsuitwisselingen en betaling voor militaire hulp - alsof er niets buitengewoons was gebeurd. Dankbaarheid en mededogen waren vreemd aan zijn wereld.
Alleen Malki-Tsedek – een eenzame spirituele figuur die Chazal identificeren als Sjem, de zoon van Noach – begroet Avraham met brood en wijn na de vermoeiende strijd. Eén daad van chesed die schittert in een morele woestenij.

Vooral Sedom zou berucht worden vanwege zijn vijandigheid tegen vrijgevigheid, en omarmde een doctrine die door Chazal werd beschreven als sheli sheli v'shelcha shelcha - "Wat van mij is, is van mij en wat van jou is, is van jou." Ze vereerden de wet en eigendomsrechten, maar misten de moed om legaliteit te overstijgen voor mededogen. Een samenleving die niet in staat is om vriendelijkheid te benaderen, is gedoemd te vervallen.
Evenzo schept Avimelech, koning van de Plishtim en Avraham’s nieuwe bondgenoot, op dat de financiële betaling die hij Avraham aanbood "de chesed was die ik voor je uitvoerde". Zijn gebaar was geen daad van vriendelijkheid, alleen een vergoeding voor het ontvoeren van Sara . Chesed betekent voldoen aan de behoeften van een ander, niet het in evenwicht brengen van rekeningen. Avimelech heeft dat onderscheid nooit begrepen .

Vervolgens komt Avraham dezelfde morele leegte tegen in Chevron wanneer hij op zoek is naar een begraafplaats voor Sara. Dit was een humanitaire behoefte - eenvoudig menselijk fatsoen had moeten leiden tot een onmiddellijke aanbieding van land. Toch wordt Avraham gedwongen tot drie onderhandelingsrondes voordat hij een klein perceel kan bemachtigen om zijn vrouw te begraven .

Avraham realiseert zich geleidelijk dat vriendelijkheid geen deel uitmaakt van het morele instinct van dit land. Er kunnen zeldzame uitzonderingen zijn, zoals zijn vrienden Aner, Eshkol en Mamré, of Malki-Tsedek, maar het morele landschap van Kanaän is onvruchtbaar .
Avraham weet nu dat de toekomst van zijn familie niet geworteld kan zijn in deze samenleving. Hij moet een vrouw zoeken uit een andere wereld - een wereld waar mededogen , en niet berekening , het weefsel van het leven vormt.
Na getuige te zijn geweest van een land dat verstoken is van mededogen, stuurt Avraham nu zijn dienaar om een thuis te zoeken waar vriendelijkheid nog steeds leeft.
Avraham stuurt zijn dienaar met deze missie - om een vrouw voor Jitschak te vinden uit een cultuur die chesed waardeert. De bediende kiest daarom zijn test zorgvuldig : de geschikte vrouw zal degene zijn die rent om een daad van vriendelijkheid te verrichten. Rivka's chesed is zo diep geworteld dat ze niet alleen water aanbiedt aan een vermoeide reiziger, maar ook water wil putten voor zijn kamelen.

Wanneer de dienaar later wordt verwelkomd en met warmte wordt ontvangen door Rivka's familie, erkent hij dat deze samenleving, hoewel ze geen theologisch bewustzijn heeft en niet in staat is om Hasjem volledig waar te nemen, niettemin uitblinkt in chesed. Ze begrijpen de G-delijke waarheid misschien nog niet, maar ze begrijpen de menselijke vriendelijkheid. En dat morele fundament – mededogen voor anderen – kan deel gaan uitmaken van het spirituele DNA van de Joodse natie die Avraham aan het opbouwen is.
Toch kon vriendelijkheid alleen Avraham's visie niet voltooien. Een volk dat op mededogen is gebouwd, moet ook rusten op de kracht van familie.
Avraham erkent nu een andere morele leegte in Kanaän - de ineenstorting van het gezinsleven. Tot op dit punt heeft de Tora geen enkele functionerende familie beschreven onder de volkeren van Kanaän.
Een samenleving die op vrouwen jaagt (zoals in Egypte) , kan geen vertrouwen, loyaliteit of liefde behouden - de fundamenten van het gezin. Zonder waardigheid en terughoudendheid stort het gezinsleven in chaos in.
Deze verdorvenheid bereikt zijn lelijkste uitdrukking in Sedom, wanneer de menigte zich voor het huis van Lot verzamelt en eist dat zijn gasten worden uitgeleverd om hun verlangens te bevredigen.
Lot's eigen gedrag is een microkosmos van het morele verval van het Kanaänitische gezinsleven – en een contrast met het model dat Avraham probeert te creëren. In eerste instantie lijkt Lot van Avraham te hebben geleerd: hij is getrouwd en heeft twee getrouwde dochters die onder zijn dak wonen. Aan de oppervlakte is er een kader van familie.
Maar naarmate het verhaal zich ontvouwt, wordt het duidelijk dat Lot zijn andere dochters ziet als onderhandelingsinstrumenten om de menigte tot bedaren te brengen. Erger nog, na de vernietiging van Sedom verliest hij zijn vrouw en daalt hij af in de meest beschamende en tragische scène in Sefer Beréshiet - één die blootlegt hoe het concept van familie, alle heiligheid in zijn wereld heeft verloren.

Avraham kan niet toestaan dat zijn zoon Jitschak zich aansluit bij een samenleving die de heiligheid van het gezinsleven negeert. Avraham zelf heeft al een functionerende familiestructuur opgebouwd, het meest levendig weergegeven in de openingsscène van Parashat Vajéra. Het primaire motief van die scène is Avraham's verlangen om chesed uit te voeren, maar het belicht ook een familie die verenigd is in die missie. Hij instrueert zijn huishouden om snel eten te bereiden en dringt er bij Sara op aan, om brood te kneden en te

bakken, terwijl hij zelf rent om het vlees te bereiden. Het is niet alleen de persoonlijke vrijgevigheid van Avraham die te zien is, maar **een familie die gemobiliseerd is voor chesed**. Later in de parasja komen we dit gevoel van familiecohesie weer tegen. Hoewel hij Hagar en Jisjmaël op G-ddelijk bevel heeft weggestuurd, staat Avraham niet geïsoleerd tegenover de Akédah; Hij reist met "twee jongeren" aan zijn zijde. Dit waren dienaren, maar de Tora noemt hen opzettelijk ne'arim, en stelt de reis naar Har HaMoriah voor als een familieprocessie, niet als een eenzame mars .
Avraham's sterke en stabiele familie wordt het voertuig waarmee hij de waarden die hij heeft ontdekt, doorgeeft. Wanneer Hasjem besluit om Sedom te vernietigen, verklaart Hij dat Hij eerst Avraham moet informeren - "Want hij heeft zijn kinderen en zijn huisgezin na hem getraind om de weg van Hasjem te volgen, om liefdadigheid te verrichten en gerechtigheid te handhaven." Avraham is niet alleen een man van geloof, maar ook een vader die zijn overtuigingen doorgeeft aan degenen die ze zullen voortzetten .

Avraham zoekt nu deze tweede waarde - gezinsintegriteit - in Aram Naharayim, een deugd die volledig ontbreekt in de cultuur van Kanaän.
Om deze reden is de dienaar van Avraham niet alleen maar tevreden met het identificeren van een vrouw van chesed ; hij moet ook over haar familie leren. Wanneer hij ontdekt dat Rivka's vader, Betuel, en haar broer, Lavan, een huishouden van orde en continuïteit hebben onderhouden, begrijpt hij waarom Avraham dit land gekozen had. Toch haast hij zich niet om met Rivka te vertrekken. Hij wacht op de toestemming van de familie en vraagt hun zegen voor vertrek. Avraham had deze cultuur gekozen vanwege zijn toewijding aan familie. Het zou hypocriet zijn – en uiteindelijk zelfdestructief – om de volgende generatie van Am Jisrael te stichten, door de familieharmonie te ondermijnen die hij probeerde te behouden.
We zouden verwachten dat Sefer Beréshiet een boek van theologie en filosofie zou zijn – een verhandeling over de schepping van de wereld en Avraham's ontdekking van Hasjem. Maar overweldigend genoeg is Beréshiet een boek over het gezinsleven: echtgenoten en echtgenotes, ouders en kinderen, rivaliteit en strijd om opvolging.
Beréshiet leert dat een gezond gezinsleven het sjabloon is voor het monotheïsme. Culturen die meerdere echtgenoten tolereren, tolereren gemakkelijk meerdere goden. Een samenleving die trouw predikt binnen het gezin – tussen mannen en vrouwen, ouders en kinderen, en tussen broers en zussen – is ook in staat tot trouw aan één G-d.

Avraham probeert de basis van zijn familie te bouwen - en uiteindelijk van zijn natie. Hij weet dat de samenlevingen van Kanaän beide kwaliteiten missen, en dus zoekt hij elders. Zijn familieleden in Aram Naharayim zijn misschien geen toonbeelden van geloof, maar ze belichamen deze essentiële deugden. Deze twee eigenschappen - chesed en toewijding aan familie - zijn de blijvende kenmerken van ons volk geworden. Ze hebben ons door de eeuwen van ballingschap gedragen en ervoor gezorgd dat we onder ondenkbare omstandigheden kunnen overleven. We zorgden voor elkaar, we koesterden gezinnen, en via die gezinnen gaven we onze tijdloze waarden door . Chesed en Familie - de dubbele erfenis van Avraham - hebben de morele en spirituele hartslag van Am Jisrael bewaard . (R. Moshe Taragin)

Shabat Shalom

Voor suggesties en commentaar : mobi166@hotmail.com

Gelieve dit blaadje (deze link) ook door te sturen aan vrienden en kennissen.

En je bronnen zullen zich naar het buitenland verspreiden (Misjlé 5-16)

לע"נ ר' יששכר דב בן ר' מנחם מנס ולע"נ מרת פרומה בת ר' צבי אריה

Dit blaadje, met de naam **"Mijn Jodendom"** kan men downloaden op de site : **https://ladaat.co/gilyonot/**